

RAJ-001-0014148

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

March / April – 2019

Economics : Paper - 10

(Demography - II)

(Optional) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014148

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- ૧ ભારતની વસ્તી નીતિના ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ ભારતમાં આયોજન કાળ દરમ્યાનની વસ્તીનીતિની રૂપરેખા સમજાવો. ૧૪
- ૨ ભારતમાં વસ્તી વધારાના વલણો જણાવો. ૧૪
અથવા
- ૨ કુટુંબ નિયોજન એટલે શું ? ભારતમાં કુટુંબ નિયોજનનું મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
- ૩ “ભારતમાં વધુ વસ્તી ગરીબીનું મુખ્ય કારણ છે.” - સમજાવો. ૧૪
અથવા
- ૩ ભારતમાં કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- ૪ ભારતમાં વસ્તી અને પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪
અથવા
- ૪ માનવ વિકાસ એટલે શું ? ભારતમાં માનવ વિકાસની પ્રગતિ સમજાવો. ૧૪
- ૫ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) ભારતમાં ગ્રામીણ અને શહેરી વસ્તી
(૨) ગુજરાતની વસ્તી
(૩) માનવ વિકાસની માપણી
(૪) ભારતમાં ઊંચો માનવ વિકાસ આંક પ્રાપ્ત કરવાના સૂચનો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Answer all the questions on the basis of internal option.

1 Discuss the objectives of population policy in India. 14

OR

1 Explain an outline of population policy in India during plan period. 14

2 Explain the trends of population growth in India. 14

OR

2 What is family planning ? Explain the importance of family planning in India. 14

3 "More Population is the main reason of poverty in India". Explain. 14

OR

3 Evaluate the family planning programme in India. 14

4 Narrate the relation between population and environment in India. 14

OR

4 What is Human Development ? Explain the progress of Human Development in India. 14

5 Write short notes : (any **two**) 14

(1) Rural and Urban population in India.

(2) Population of Gujarat.

(3) Measures of Human Development.

(4) Suggestions for achieving higher Human Development Index in India.